

Prve aktivnosti s brusnim slovima (3-6)

Djeca su ljudska bića koja zaslužuju poštovanje, superiornija su od nas zbog svoje nevinosti i većih mogućnosti za svoju budućnost. - Maria Montessori

Dob 3-6

Prve aktivnosti s brusnim slovima

Uvod

U ovoj lekciji naučit ćeš kako Montessori pristup promatra učenje slova kroz multisenzorno iskustvo — dijete prvo čuje zvuk, zatim dodiruje oblik slova, a tek nakon toga ga prepoznaje vizualno. Brusna slova pripremaju ruku za pisanje, razvijaju auditivnu diskriminaciju i uvode dijete u svijet jezika bez pritiska i memoriranja.

Povezanost s prethodnim materijalom

Ova lekcija nadovezuje se na pripremne vježbe grafomotorike (ocrtavanje prstom, crtanje linija i oblika) te na slušne aktivnosti poput igre tišine i prepoznavanja zvukova. Prije učenja slova dijete treba moći razlikovati zvukove, kontrolirati pokrete prstiju i biti u fazi prirodnog interesa za jezik.

VAŽNA NAPOMENA O REDOSLIJEDU UČENJA SLOVA

Prije predstavljanja brusnih slova, važno je koristiti **razvojno usklađen redosljed** prezentacije glasova, kako bi dijete moglo brzo uspješno spajati slova u riječi.

Preporučeni redosljed učenja slova (kao na tvojoj fotografiji) je:

1. skup: a, m, t, s

2. skup: i, c, p, r

3. skup: o, f, g, h, b

4. skup: e, j, l, n, d

5. skup: u, k, q, z

6. skup: v, x, y, w (č, ć, lj, dž, nj, ž ...)

Zašto ovaj redosljed?

- daje djetetu brzu mogućnost formiranja prvih kratkih riječi
- izbjegava slična slova u istoj fazi
- poštuje razvojnu logiku od jednostavnijih prema zahtjevnijima

Aktivnost 1: Dodirnite brusna slova

Dob: 3+ godine

Materijali:

- Montessori brusna slova (spojnica zvuka i taktilnog iskustva). Ako nemaš originalni materijal, **možeš izraditi Montessori brusna slova uz pomoć PDF predloška** iz tečaja *Montessori materijali*. Predložak se nalazi [ovdje](#).
- Čiste ruke (važno za bolju taktilnu percepciju)

Opis:

Prije početka igre oboje operite i osušite ruke kako bi taktilno iskustvo bilo jasnije. Sjedni s desne strane djeteta kako bi dovoljno dobro vidjelo tvoj pokret, ali bez ometanja.

Odaberi prvo slovo, npr. **[a]**.

Stavi ga ispred sebe i reci:

“Ovo je slovo koje stvara glas [a].”

Kažiprstom i srednjim prstom polako prijeđi po brusnoj površini u **smjeru pisanja slova** (od lijeva prema desno). Dok kliziš prstima, jasno izgovori glas: **[a]**. Ponovi još jednom istim ritmom i istim pokretom.

U ovom trenutku dijete ne mora ponavljati. Ono promatra pokret, zvuk i ritam — sve tri osjetilne dimenzije rade zajedno.

Aktivnost 2: Rad s brusnim slovima (trostupanjska lekcija)

Materijali:

Tri jasno različita brusna slova, npr. **[m]**, **[c]**, **[a]**.

Mala košara s predmetima koji počinju tim glasovima (mandarina, čaša, ananas...).

Opis:

Odaberi tri slova. Stavi prvo ispred djeteta i reci:

“Ovo je slovo koje stvara glas [m].”

Polako prijeđi prstima po slovo, istovremeno izgovarajući **[m]**.

Ponovi glas još jednom.

Zatim pitaj:

“Možeš li mi reći kako glasi ovo slovo?”

Dijete ponavlja glas, a ti potvrdi:

“Da, to je glas [m].”

Zatim dijete samo dodiruje slovo prstima i izgovara glas.

Na taj način dijete istovremeno:

- čuje glas (auditivno)
- osjeća slovo (taktilno)
- vidi oblik (vizualno)

Uvedi predmet:

“[m] kao mandarina.”

Ponovi postupak i s druga dva slova.

Napomena: Prije svakog novog dana rada, ponovi sva slova koja dijete već zna. Ako je neko zaboravilo, vrati se na prethodnu trojku.

Nikada ne uvodi više od **tri nova slova** odjednom.

Montessori kontekst

Brusna slova su ključno Montessori sredstvo koje omogućuje djetetu da poveže glas i oblik slova putem pokreta i dodira, prije nego što ga očekujemo da piše. Time se izbjegava frustracija i poštuje se razvojni tok: najprije zvuk → zatim taktilni oblik → tek na kraju vizualna simbolika i pisanje.

Lekcija u tri stupnja osigurava čvrsto, ali postepeno usvajanje jezika kroz iskustvo, a ne pamćenje.

Prijedlozi za produblјivanje (u slijedećim lekcijama)

- Kreiraj košarice s predmetima za svaki glas.
- Koristi slova u pijesku ili brašnu za dodatno taktilno iskustvo.
- Dijete može “loviti slovo” — pronaći predmete u sobi koji počinju glasom [m], [c] ili [a].
- Nakon nekoliko tjedana uvedi slaganje prvih kratkih riječi.

Zaključak

Učeći brusna slova, dijete ulazi u svijet jezika. Kroz dodir, sluh i pokret oblik slova postaje živo iskustvo, a ne apstraktni simbol. Svako novo slovo postaje mali uspjeh, a želja za učenjem prirodno raste jer dijete osjeća radost u savladavanju nečeg što može *odmah* koristiti.

